

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

Laplandsugle

HAANING I FELTEN Lapugle er siden 2002 set med regelmæssige mellemrum i Skåne. Lige ovre på den anden side. Måske er det første danske fund ikke så langt væk. Måske sidder den første allerede derude, i en af vores skove – tæt op ad en stamme, næsten usynlig – eller måske i et pilekrat i en skovmose, præcis som Michael Fink og co. oplevede det i Skåne forrige weekend? Læs med og oplev stemningen. Det er sjovt, og det er lige til at få gejsten vækket af...

Lapuglen, eller laplandsuglen, er uden tvivl en af de allermest imponerende og enigmatiske fuglearter i verden. Tidligere forbandt man den med en art man skulle opleve højt mod nord. I Laplands store skove.

Imidlertid har der efterhånden åbnet sig andre og nye muligheder. Laplandsugle har nemlig, i Sverige, tydeligvis ekspanderet mod syd i løbet af de seneste årtier. Denne spredning sydpå er blevet fremmet af at der er gjort en stor indsats med at opsætte kunstige redplatforme i Mellemsverige.

I Nordsverige har der til gengæld været tale om en stor tilbagegang. Ifølge Ove Stefanssons bog [Lappugglan i Sverige](#) sker det på grund af reduceret adgang til naturlige redepladser. I skovene taber laplandsuglen, duehøgen, vågerne og andre skovlevende arter således mod det industrialiserede skovbrug. Skovbrugets miljøpolitik tillader ikke konstruktive og artsspecifikke hensyn og biotopsbeskyttelse for truede rovfugle og ugler samt andre dårligt stillede arter. Ove Stefansson oplever således kun, at der tages hensyn til ørne og storfalke.

Laplandsugle, fotograferet nær Boden i Norrbotten, Sverige, juni 2011. Laplandsugle er ramt af habitatforringelser på grund af manglende hensyn og beskyttelse i forbindelse med det industrialiserede skovbrug i Sverige. Det har betydet en stor tilbagegang i Nordsverige. I Mellem- og Sydsverige sker der imidlertid fremgang, men det skyldes at der bliver gjort en stor indsats med opsætning af kunstige redepladser, ikke andre hensyn i det industrialiserede skovbrug. Foto: Henrik Haaning Nielsen

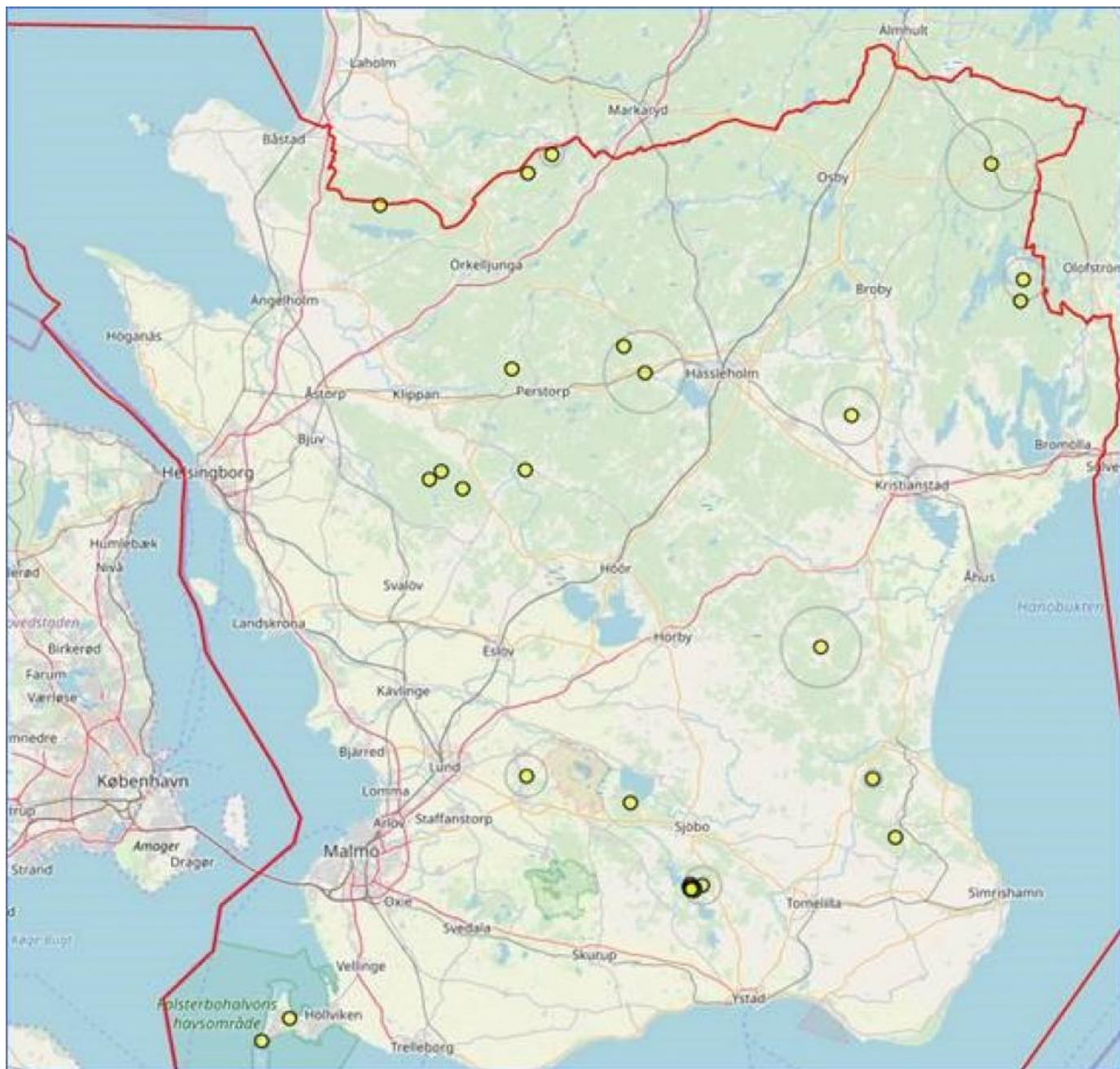
Spredningen sydpå er derfor tilsyneladende et resultat af habitatforringelse i Nordsverige samt at der gøres en stor indsats med opsætning af kunstige redepladser i Mellemsverige.

I Fågelåret 2017 (Sveriges pendant til den danske Fugleåret) kan man således læse, at der i Dalarna blev registreret 53 ynglepar, hvoraf de 33 ynglede på kunstige redepladser. Til sammenligning blev der blot registreret et sikkert ynglepar i Västerbotten og Norrbotten i 2017!

I 2017 skete endda også det første ynglefund i Skåne.

Udviklingen i forekomster i Skåne har været bemærkelsesværdig, idet det første fund (udover et fund fra 1913) sås i 2002. Til og med 2016 var der i Skåne set yderligere 17 eksemplarer. Siden er der fulgt flere observationer og et kort over disse for perioden 2002-2019, kan ses herunder.

Kort over de skånske forekomster af laplandsugle i Skåne 2002 - 2019.

Det ser derfor pludselig ikke meget urealistisk ud, at Danmark kan få sit første fund af laplandsugle! Forekomsterne i Skåne er sket over en bred kam af måneder, så jeg kan kun opfordre til, at vi holder et ekstra øje i, nok særligt, de sjællandske skove.

Lykkefølelsen af at opdage "sin egen" laplandsugle oplevede Michael Fink, Jan Bolding, Oluf Lou og Jens Tønne da de forrige weekend var på deres "næsten årlige" weekend tur til Skåne.

Laplandsugle, Snogeholm den 17. marts 2019. Foto: Michael Fink

Michael fortæller:

”Jeg er endnu ikke kommet mig oven på forrige søndags oplevelse i Skåne..”

”Efter rengøring af Raftap hytten skal vi hen og aflevere nøglen. Jeg har tunge tømmermænd efter fejringen af Kejseren (kejsærørnen red.), og som bagsædepassagerer, sidder Bolding og jeg, og stirrer ud af venstre vindue..”.

”Skoven åbner sig, og der ligger en lille mose med tæt pilekrat..”.

”Der sidder noget større lavt i kanten”.

”En musvåge?”.

”Nææ det passer ikke, dens hoved er helt forkert stort...”.

”Sekundet efter er vi lidt tættere på, og jeg kan se to lodrette lyse striber i det flade ansigt..”.

”LAPUGLE brøler vi i kor, så Oluf, der ikke aner en skid, er helt oppe på bremsen, og ikke ved, om det er til højre eller venstre, eller hvadhelvede vi har gang i deromme på bagsædet...”.

”VENSTRE! VENSTRE! hylér vi, og alt bliver stille... et lille stykke tid :)...”.

Glade danske lapuglefindere: Oluf Lou (t.v.), Jens Tønne (i midten) samt Jan Bolding ved fundpladsen. Laplandsuglen sad i pilekrattene på kanten af mosen, i baggrunden af billedet. Foto: Michael Fink

Stedet hvor de så lapuglen ligger [her](#) og den blev også set dagen efter, den 18. marts, men er ikke set siden...

Således opstemt vil jeg ønske jer held og lykke med jeres kommende skovture.

Tak til Michael Fink for materiale, billeder og inspiration til denne artikel.

Kilder: Fågelåret 2017 og Fåglar i Skåne 2017.

 Dato:
25. 03. 2019

 Skrevet af:
[Henrik Haaning Nielsen](#)

 Fotos af:
[Henrik Haaning Nielsen](#)
[Michael Fink](#)

 Emner:
SJÆLDNE FUGLE

Tags:

LAPLANDSUGLE, LAPUGLE, NEXT STOP, SKÅNE, SKOVBRUG, SPREDNING, TILBAGEGANG